

NAJvyšší KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo poverenia: 908/01
Zo dňa: 09.06. 2014

Počet výtlačkov: 2
Výtlačok číslo: 1
Počet strán: 15
Počet príloh: 0

PROTOKOL

**o výsledku kontroly efektívnosti a účinnosti poskytovaných služieb v zariadeniach
vykonávajúcich sociálnu starostlivosť v zriaďovateľskej pôsobnosti orgánov územnej
samosprávy a neverejných poskytovateľov**

Zariadenie pre seniorov Moravany nad Váhom

Trnava november 2014

Zhrnutie

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky (ďalej len „NKÚ SR“) vykonal kontrolu efektívnosti a účinnosti poskytovaných služieb v zariadeniach vykonávajúcich sociálnu starostlivosť v zriaďovateľskej pôsobnosti orgánov územnej samosprávy a neverejných poskytovateľov v Zariadení pre seniorov, Kostolecká 110/2, Moravany nad Váhom, (ďalej len „Zariadenie pre seniorov“ alebo „kontrolovaný subjekt“).

Predmetom kontroly bolo preskúmať a vyhodnotiť mieru efektívnosti, hospodárnosti a účinnosti, s akou vybrané zariadenia hospodária s verejnými finančnými prostriedkami a majetkom, preveriť mieru efektívnosti a účinnosti poskytovaných služieb v zariadeniach, vrátane ich spôsobu riadenia a dosahovania výkonu, či dodržiavania vecných a časových povinností. V rámci kontroly súladu posúdiť stav kontrolovaných skutočností a ich súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi, internými predpismi a s medzinárodnými dohovormi a právnymi aktmi Európskej únie, ktorými je SR viazaná.

Kontrolou bolo zistené:

- Kontrolovaný subjekt je rozpočtovou organizáciou obce Moravany nad Váhom.
- Predmetom činnosti zariadenia je poskytovanie sociálnych služieb fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a bola odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby alebo poskytovanie sociálnej služby potrebovala v tomto zariadení z iných vážnych dôvodov,
- Zariadenie pre seniorov je určené pre 38 osôb. Ku dňu skončenia výkonu kontroly bola kapacita zariadenia využitá na 100 %. Kontrolovaný subjekt vedie poradovník čakaťel'ov, ktorý podľa potreby aktualizuje.
- Priemerné mesačné výdavky na klienta predstavovali v roku 2013 sumu 667,76 EUR. Klient z týchto výdavkov priemerne uhrádzal 341,68 EUR. V prípade ak výška poplatku za sociálnu službu prevyšuje rozdiel dôchodku a sumy životného minima, Zariadenie pre seniorov uzavrie zmluvu o úhrade s rodinným príslušníkom (príbuzným).
- Zariadenie pre seniorov nevypracovalo a neuskutočňovalo v kontrolovanom období program supervízie, čím nepostupovalo v súlade so zákonom o sociálnych službách, podľa ktorého je poskytovateľ sociálnej služby povinný na účel zvýšenia odbornej úrovne a kvality poskytovanej sociálnej služby vypracovať a uskutočňovať program supervízie. Tento nedostatok bol ku dňu skončenia výkonu kontroly odstránený.
- Spisová dokumentácia klientov neobsahovala vyhlásenie o majetku fyzickej osoby v predpísanej forme na účely platenia úhrady za poskytovanú sociálnu službu. Kontrolovaný subjekt týmto nepostupoval v súlade so zákonom o sociálnych službách, podľa ktorého skutočnosť, či súčet hodnoty posudzovaného majetku presahuje sumu 10 000,00 EUR, sa preukazuje na osobitnom tlačive uvedenom v prílohe zákona s osvedčeným podpisom.
- Individuálne plány klienta neboli vedené v súlade so zákonom o sociálnych službách, na základe ktorého je poskytovateľ sociálnej služby povinný plánovať poskytovanie sociálnej služby podľa individuálnych potrieb, schopností a cieľov prijímateľ'ov, viesť písomné individuálne záznamy o priebehu poskytovania sociálnej služby a hodnotiť priebeh

poskytovania sociálnej služby za účasti prijímateľa. Súčasťou individuálneho plánu nebol program sociálnej rehabilitácie, čo bolo v rozpore so zákonom o sociálnych službách.

- Zariadenie pre seniorov nezverejňovalo v kontrolovanom období raz štvrťročne súhrnnú správu o zákazkách s nízkou hodnotou, čím nepostupovalo v súlade so zákonom o verejnom obstarávaní, podľa ktorého verejný obstarávateľ je povinný zverejniť raz štvrťročne na webovom sídle verejného obstarávateľa alebo v periodickej tlači, prípadne inou formou zverejnenia súhrnnú správu o zákazkách s nízkou hodnotou s cenami vyššími ako 1 000,00 EUR, v ktorej pre každú zákazku uvedie najmä hodnotu zákazky, predmet zákazky a identifikáciu úspešného uchádzača.
- Kontrolovaný subjekt má zavedený systém manažérstva kvality podľa normy STN EN ISO 9001:2009/ISO 9001:2008 v oblasti poskytovania celoročných pobytových sociálnych služieb pre fyzické osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek.
- Celkové hodnotenie sociálnych služieb zo strany klientov bolo na veľmi dobrej úrovni. Klienti vykázali prostredníctvom dotazníkov vysoký stupeň spokojnosti s úrovňou dodržiavania ľudských práv a slobôd v zariadení, vyjadrili názor, že v Zariadení pre seniorov môžu rozvíjať svoje záujmy a zároveň majú pocit istoty a bezpečia.
- Komplexné vyhodnotenie podmienok kvality poskytovaných sociálnych služieb Zariadenie pre seniorov je na veľmi dobrej úrovni.

**Protokol
o výsledku kontroly**

Podľa poverenia predsedu NKÚ SR č. **908/01** z 09.06.2014 vykonali:

Igor Puobiš, vedúci kontrolnej skupiny
Ing. Gabriela Karabčíková, členka kontrolnej skupiny

kontrolu efektívnosti a účinnosti poskytovaných služieb v zariadeniach vykonávajúcich sociálnu starostlivosť v zriaďovateľskej pôsobnosti orgánov územnej samosprávy a neverejných poskytovateľov.

Účelom kontroly bolo preveriť efektívnosť a účinnosť vynakladania prostriedkov zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu samosprávneho celku, resp. obce, ktoré boli poskytnuté vybraným právnickým osobám na poskytovanie starostlivosti v zariadeniach sociálnych služieb.

Kontrola bola vykonaná v čase od 23.06.2014 do 10.11.2014
v kontrolovanom subjekte

**Zariadenie pre seniorov, Kostolecká 110/2, 922 21 Moravany nad Váhom,
IČO: 00611913**

za kontrolované obdobie roku 2013 a súvisiace roky.

Predmetom kontroly bolo:

1. Preskúmať a vyhodnotiť mieru efektívnosti, hospodárnosti a účinnosti, s akou vybrané zariadenia hospodária s verejnými finančnými prostriedkami a majetkom.
2. Preveriť mieru efektívnosti a účinnosti poskytovaných služieb v zariadeniach, vrátane ich spôsobu riadenia a dosahovanie výkonu, či dodržiavania vecných a časových povinností.
3. Zistiť reálny stav v dosahovaní výkonu a spôsobu riadenia.
4. V rámci kontroly súladu posúdiť stav kontrolovaných skutočností so všeobecne záväznými právnymi predpismi, internými predpismi a s medzinárodnými dohovormi a právnymi aktmi EÚ, ktorými je SR viazaná.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

- 1. Stav kontrolovaných skutočností a ich súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi, internými predpismi a s medzinárodnými dohovormi a právnymi aktmi EÚ, ktorými je SR viazaná.**

Zariadenie pre seniorov bolo pôvodne zriadené ako Domov dôchodcov Moravany nad Váhom dňa 01.01.1991. Domov dôchodcov Moravany nad Váhom zriadil Okresný úrad Trnava ako svoju rozpočtovú organizáciu. Dňa 01.07.2002 v zmysle ustanovenia § 2 ods. 1 písm. d) zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky v znení neskorších predpisov na obce prešla zriaďovateľská kompetencia domova dôchodcov na obec Moravany nad Váhom.

Kontrolovaný subjekt je rozpočtová organizácia s právnou subjektivitou a je zariadením sociálnych služieb v zmysle zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách

a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnych službách“). Zariadenie pre seniorov poskytuje sociálnu službu formou celoročnej pobytovej služby. Štatutárnym orgánom je riaditeľ, ktorého do funkcie menuje a odvoláva zriaďovateľ.

Kapacita zariadenia pre seniorov bola k 31.12.2013 celkom 38 lôžok. Predmetom činnosti zariadenia bolo poskytovanie sociálnych služieb fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a bola odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby alebo poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebovala z iných vážnych dôvodov.

Stravovanie pre prijímateľov sociálnej služby (ďalej aj ako „klient“ alebo „prijímateľ“) a zamestnancov bolo zabezpečované vlastnou kuchyňou. Zariadenie pre seniorov viedlo účtovníctvo v súlade so zákonom č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“).

Kontrolou zriaďovacej listiny bolo zistené, že obsahovala všetky náležitosti stanovené zákonom o sociálnych službách. Preverené bolo ďalej označenie miesta poskytovania sociálnej služby v zmysle § 67 zákona o sociálnych službách. Kontrolou neboli zistené nedostatky.

Podľa zriaďovacej listiny je Zariadenie pre seniorov určené pre 38 klientov. Preverovaním využívania kapacity zariadenia bolo zistené, že k 31.12.2012 neboli obsadené dve miesta. Rovnaký stav k 31.12. bol aj v roku 2011. Podrobný prehľad o vývoji počtu klientov a percentuálne využitie kapacity zariadenia pre seniorov v sledovanom období je uvedený v tabuľke č. 1. Ku dňu skončenia kontroly bola kapacita zariadenia využitá na 100 %.

Tabuľka č. 1: Využitie kapacity

	Stav klientov k 01.01. daného roku	Zvýšenie počtu klientov (prijatí)	Zníženie počtu klientov (prepustení, zomrelí)	Stav k 31.12. daného roku	Kapacita zariadenia podľa reg. karty	Percento využitia kapacity
Rok 2013	36	18	16	38	38	100
Rok 2012	36	17	17	36	38	94,73
Rok 2011	37	7	8	36	38	94,73

Preverením hygienických podmienok bolo zistené, že Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Trnave rozhodnutím zo dňa 13.07.2007 vyhovel návrhu kontrolovaného subjektu a súhlasil s uvedením priestorov do prevádzky. Súčasne schválil prevádzkový poriadok Zariadenia pre seniorov.

Kontrolou boli preverené postupy prijímania občanov do zariadenia pre seniorov. V kontrolovanom období nebolo vydané všeobecne záväzné nariadenie obce Moravany nad Váhom, ktoré by upravovalo oblasť prijímania klientov do zariadenia. Kontrolovaný subjekt postupoval podľa zákona o sociálnych službách, a zároveň postupoval podľa príručky kvality – procesy prijímania a prepúšťania prijímateľa sociálnej služby platnej od 23.10.2010.

Zariadenie pre seniorov viedlo poradovník čakaťov, v ktorom vykonávalo priebežne aktualizáciu. Občania – fyzické osoby boli zaradovaní do poradovníka na základe podania písomnej žiadosti o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby, ktorú podpisoval žiadateľ, resp. jeho zákonný zástupca. Prílohou žiadostí bolo právoplatné rozhodnutie o odkázanosti na sociálnu službu spolu s posudkom o odkázanosti, rozhodnutie o poberaní a výške dôchodku. Preverené boli náležitosti podaných žiadostí a s nimi súvisiacich dokladov.

Kontrolou spisovej dokumentácie klientov Zariadenia pre seniorov bolo v dvoch prípadoch u klientov s nástupom do zariadenia v roku 2013 zistené, že dokumentácia neobsahovala vyhlásenie o majetku fyzickej osoby na účely platenia úhrady za poskytovanú sociálnu službu. Kontrolovaný subjekt týmto nepostupoval podľa ustanovenia § 72 ods. 11 zákona o sociálnych službách, podľa ktorého skutočnosť, či súčet hodnoty posudzovaného majetku presahuje sumu 10 000,00 EUR, sa preukazuje na osobitnom tlačive uvedenom v prílohe zákona s osvedčeným podpisom.

Do poradovníka boli zapisovaní len žiadatelia – čakatelia s právoplatným rozhodnutím o odkázanosti na sociálnu službu.

Po prijatí klienta do zariadenia pre seniorov ho sociálna pracovníčka zaevidovala v evidencii prijímateľov sociálnej služby, vedenej v kmeňovej knihe obyvateľov vrátane elektronickej evidencie. Kontrolou písomnej a elektronickej vedenej evidencie neboli zistené nedostatky.

Zariadenie pre seniorov malo k 31.12.2013 v zmysle ustanovenia § 9 ods. 3 zákona o sociálnych službách 10 odborných zamestnancov. Celkový počet zamestnancov kontrolovaného subjektu k 31.12.2013 bol 18. Počet prijímateľov sociálnej služby k 31.12.2013 bol 38. NKÚ SR poukazuje na § 110a prechodných ustanovení zákona o sociálnych službách, účinných od 01.03.2012, podľa ktorých má zariadenie pre seniorov povinnosť od 01.01.2016 dodržať maximálny počet prijímateľov sociálnej služby na jedného zamestnanca (2,3) a percentuálny podiel odborných zamestnancov na celkovom počte zamestnancov (min. 50 %). NKÚ SR zistil, že Zariadenie pre seniorov spĺňalo požiadavky príslušných ustanovení zákona o sociálnych službách.

Ku kontrole bola vybraná vzorka štyroch zamestnancov, u ktorých bolo preverené splnenie kvalifikačných predpokladov k vykonávanému druhu práce. Kontrolou neboli zistené nedostatky.

Zariadenie pre seniorov v kontrolovanom období vytváralo podmienky pre zvyšovanie a prehlbovanie kvalifikácie svojich zamestnancov. Zamestnanci sa zúčastňovali na školeniach podľa aktuálnej ponuky vzdelávacích inštitúcií a potrieb Zariadenia pre seniorov.

Zariadenie pre seniorov nevypracovalo a neuskutočňovalo v kontrolovanom období program supervízie, čím nepostupovalo v súlade s ustanovením § 9 ods. 10 zákona o sociálnych službách, podľa ktorého je poskytovateľ sociálnej služby povinný na účel zvýšenia odbornej úrovne a kvality poskytovanej sociálnej služby vypracovať a uskutočňovať program supervízie.

Zariadenie pre seniorov vydalo s účinnosťou od 01.01.2010 pracovný poriadok, ktorý bol záväzný pre všetkých zamestnancov zariadenia. Preverené bolo dodržanie ustanovenia § 84 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonníka práce v znení neskorších predpisov, najmä jeho odsúhlasenie zástupcami zamestnancov. Neboli zistené nedostatky.

Podľa ustanovenia § 8 ods. 1 zákona č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov je Zariadenie pre seniorov povinné zabezpečovať dodržiavanie zákazov a obmedzení. Kontrolovaný subjekt mal vypracovanú internú smernicu „Pokyny na určenie podmienok súvisiacich s fajčením v priestoroch spoločnosti“ s platnosťou od 11.08.2013. Fyzickou obhliadkou bolo zistené, že upozornenie na zákaz fajčenia a spôsob nahlásenia porušovania zákazu je umiestnené na viditeľnom mieste pri vstupe do objektu zariadenia. Zariadenie pre seniorov postupovalo v súlade s vyššie uvedeným právnym predpisom.

Zariadenie pre seniorov malo upravený postup vybavovania sťažností v Domovom poriadku v čl. 18, s ktorým bol každý prijímateľ sociálnej služby oboznámený pri nástupe do zariadenia. V súlade s týmto predpisom bola vedená evidencia sťažností. V kontrolovanom období nebola zaevidovaná žiadna sťažnosť.

Aplikovanie princípov efektívneho riadenia organizácie bolo preverené v oblastiach optimálneho využívania pracovnej sily, poskytovania služieb aj obyvateľom mimo zariadenia s cieľom využiť dané kapacity zariadenia, využívania nástrojov aktívnej politiky trhu práce na podporu zamestnanosti, zapájanie sa do rôznych projektov, čerpanie prostriedkov napr. z fondov Európskej únie alebo z iných fondov resp. využívanie aj iných zdrojov financovania.

Zariadenie pre seniorov v kontrolovanom období nečerpalo finančné prostriedky z fondov Európskej únie. Kontrolovaný subjekt za účelom vyššieho využívania kapacity stravovacej prevádzky poskytoval v kontrolovanom období stravu aj pre dôchodcov obce Moravany nad Váhom (cca 40 obedov denne).

Zariadenie pre seniorov, vzhľadom na efektívne využívanie pracovnej sily využívalo prácu odsúdených, ktorým bol uložený trest povinnej práce, pomoc dobrovoľníkov (miestna základná škola), aktívnych pracovníkov a študentov v rámci ich odbornej praxe.

Kontrolovaný subjekt mal uzatvorené písomné zmluvy s klientmi, ktorých predmetom bolo poskytovanie sociálnych služieb za úhradu v rozsahu ustanovenia § 35 zákona o sociálnych službách. Preverené boli náležitosti uzatvorených zmlúv. Zmluvy obsahovali o. i. druh poskytovanej sociálnej služby, vecný rozsah a formu poskytovania sociálnej služby, deň začatia a čas poskytovania sociálnej služby a ďalšie náležitosti v súlade s ustanovením § 74 ods. 6 zákona o sociálnych službách.

Zariadenie pre seniorov poskytovalo klientom obslužné činnosti a to ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva, formou a spôsobom ustanoveným v § 17 zákona o sociálnych službách.

Kontrolovaný subjekt ako poskytovateľ sociálnych služieb tiež vykonával odborné činnosti v zmysle zákona o sociálnych službách. V rámci ďalších činností zabezpečoval na základe individuálnych potrieb prijímateľov sociálnej služby úschovu cenných vecí a rozvíjal záujmovú činnosť svojich klientov.

Kontrolovaný subjekt utváral podmienky pre organizovanie kultúrno – spoločenských aktivít. Klienti mali taktiež možnosť pravidelnej účasti na bohoslužbách. Rôzne formy záujmových aktivít boli prispôbené požiadavkám, záujmom a zdravotnému stavu prijímateľov sociálnej služby.

Preverené boli individuálne plány klientov zariadenia. Kontrolou bolo zistené, že v spise prijímateľa A (nástup do zariadenia 17.06.2013) sa nachádzal dokument s názvom individuálny rozvojový plán prijímateľa, ktorý obsahoval iba jeden zápis s dátumom 06.06., pričom rok nebol uvedený. V dokumente bola stanovená opatrovateľská diagnóza (zdravotné

ťažkosti a problémy klienta), ako cieľ bola uvedená životospráva a nácvik chôdze, ďalej v bode plánovanie sa nachádzala poznámka - sledovanie zdravotného stavu a opatrenia podľa tohto dokumentu spočívali v pravidelných kontrolách u odborných lekárov a užívaní liekov. Opatrovateľský spis ďalej obsahoval posúdenie stavu klienta pri prijatí do zariadenia a dva záznamy z opatrovateľskej vizity. Kontrolovaný subjekt týmto nepostupoval podľa ustanovenia § 9 ods. 1 zákona o sociálnych službách, podľa ktorého je poskytovateľ sociálnej služby povinný plánovať poskytovanie sociálnej služby podľa individuálnych potrieb, schopností a cieľov prijímateľov, viesť písomné individuálne záznamy o priebehu poskytovania sociálnej služby a hodnotiť priebeh poskytovania sociálnej služby za účasti prijímateľa.

Súčasťou individuálneho plánu nebol program sociálnej rehabilitácie, čo bolo v rozpore s ustanovením § 9 ods. 2 zákona o sociálnych službách v znení platnom v kontrolovanom období. Podobné nedostatky boli zistené tiež v ďalších preverovaných spisoch klientov.

2. Miera efektívnosti, hospodárnosti a účinnosti, s akou vybrané zariadenia hospodária s verejnými finančnými prostriedkami a majetkom

Zariadenie pre seniorov je právnickou osobou, ktorá hospodári na základe príslušných ustanovení zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy“). Kontrolovaný subjekt hospodáril na základe schváleného rozpočtu príjmov a výdavkov.

Zariadenie pre seniorov malo v roku 2013 celkové výdavky 304 500,89 EUR. Najväčšie položky výdavkov predstavovali mzdy vo výške 138 204,04 EUR a tovary a služby vo výške 118 023,31 EUR. V roku 2013 nemal kontrolovaný subjekt kapitálové výdavky. Príjmy Zariadenia pre seniorov predstavovali 174 299,85 EUR, z toho poplatky za stravovanie, ubytovanie a odborné činnosti prijímateľov sociálnej služby predstavovali 171 415, 94 EUR, úroky 10,91 EUR a príjmy z darovacieho účtu 2 873,00 EUR.

Zariadenie pre seniorov ďalej hospodárilo s finančnými prostriedkami určenými na financovanie sociálnej služby poskytnutými zo štátneho rozpočtu prostredníctvom Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Na základe zmluvy o poskytnutí finančného príspevku uzatvorenej medzi obcou Moravany nad Váhom ako prijímateľom a Ministerstvom práce sociálnych vecí a rodiny SR ako poskytovateľom bola zariadeniu poskytnutá dotácia vo výške 145 920,00 EUR.

Kontrolou bolo zistené, že Zariadenie pre seniorov viedlo operatívnu evidenciu rozpočtových opatrení. Obec Moravany nad Váhom vykonala v roku 2013 štyri úpravy rozpočtu Zariadenia pre seniorov. Zmeny rozpočtu sa týkali použitia finančných prostriedkov z darovacieho účtu.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Tabuľka č. 1: Prehľad schváleného, upraveného a čerpaného rozpočtu

	rok	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	Plnenie (v %)
Príjmy rozpočtu (bez poplatku klientov)	2012	170000,00	155066,40	155066,40	100
	2013	151982,00	174299,85	174299,85	100
200 – Nedaňové príjmy spolu z toho:	2012	170000,00	154766,40	154766,40	100
	2013	151982,00	171426,85	171415,94	100
210 – Príjmy z podnikania a vlastníctva	2012	0,00	0,00	0,00	0
	2013	0,00	0,00	0,00	0
220 – Administratívne poplatky	2012	169976,00	154733,79	154733,79	100
	2013	151950,00	171415,94	171415,94	100
230 – Nedaňové kapitálové príjmy	2012	0,00	0,00	0,00	0
	2013	0,00	0,00	0,00	0
300 – Granty a transfery spolu	2012	0,00	300,00	300,00	100
	2013	0,00	2873,00	2873,00	100

V tabuľkách č. 2 a č. 3 sú uvedené prehľady o skutočných príjmoch a skutočných výdavkoch za roky 2011 až 2013.

Tabuľka č. 2: Prehľad o skutočných príjmoch zariadenia v EUR

	Rok 2012	Rok 2013	Index rastu 2013/2012
Bežné príjmy spolu z toho:	326339	328020	1,00
Dotácie zo štátneho rozpočtu	170958	145920	0,85
Dotácie z rozpočtu VÚC	0,00	0,00	0,00
Dotácie z rozpočtu obcí			
Príjmy z rozpočtu zriaďovateľa	315	7800	24,76
Príjmy zo zdravotných poisťovní	0,00	0,00	0,00
Poplatky			
Príjmy z grantov			
Sponzorské dary	300	2873	9,58
Iné príjmy	154766	171427	1,11
Vrátené zdroje zriaďovateľovi	35572	23519	0,66
Kapitálové príjmy		0,00	0,00
Dotácie na obstaranie dlhodobého majetku		0,00	0,00
Iné príjmy			
Príjmy za rok spolu	290767	304501	1,05

Príjmy kontrolovaného subjektu sa v rokoch 2012 až 2013 medziročne zvyšovali. V roku 2013 oproti roku 2012 vzrástli o 1681,00 EUR. Príjmy boli tvorené najmä úhradami od klientov zariadenia a finančným príspevkom na financovanie sociálnej služby zo štátneho rozpočtu.

Tabuľka č. 3: Prehľad o skutočných bežných výdavkoch zariadenia v EUR

	Rok 2012	Rok 2013	Index rastu 2013/2012	Index rastu 2012/2011
Bežné výdavky spolu z toho:	290766,73	304500,89	1,05	1,01
Zariadenie pre seniorov (ZpS)	290766,73	304500,89	1,05	1,01
- Mzdy a odvody (610,620)	166197,12	185616,81	1,12	1,02
- Tovary a služby	122466,47	118023,31	0,96	1,00
- Bežné transfery	2103,14	860,77	0,40	0,89
Priem. bežné výdavky na klienta ZpS	7644	8013,12	1,048	1,01
Kapitálové výdavky	0,00	0,00	0,00	0,00
Výdavky za rok spolu	290766,73	304500,89	1,05	1,01

V rámci kontroly bol analyzovaný vývoj úhrad za poskytované služby, vzťah priemernej mesačnej úhrady od prijímateľov sociálnej služby k priemerným mesačným bežným výdavkom zariadenia a porovnanie priemernej mesačnej úhrady od prijímateľov sociálnej služby k priemernému vyplácanému dôchodku v SR v jednotlivých rokoch.

Tabuľka č.: 4 Prehľad o výške priemernej úhrady a priemerných výdavkoch zariadenia

Rok	Zariadenie pre seniorov			Priemerný vyplácaný dôchodok
	Priemerné mesačné výdavky na klienta* (v EUR)	Priemerná mesačná úhrada klienta (v EUR)	Spoluúčasť klienta (v %)	
2012	637,00	302,21	47,44	376
2013	667,76	341,68	51,17	391

Pozn. * priemerné mesačné bežné výdavky na klienta

Výška úhrad za sledované obdobie v kontrolovanom subjekte mala rastúcu tendenciu. Priemerná mesačná úhrada klienta v roku 2013 oproti roku 2012 vzrástla o 13,06 %. Výška mesačných úhrad bola stanovená v zmysle všeobecne záväzného nariadenia č. 2/2013 o podmienkach poskytovania sociálnych služieb a o spôsobe určenia sumy úhrady za poskytované sociálne služby v Zariadení pre seniorov v obci Moravany nad Váhom. Spomenuté všeobecne záväzné nariadenie bolo účinné od 01.01.2013.

Podiel priemernej mesačnej úhrady od prijímateľov sociálnej služby v kontrolovanom subjekte k priemernému vyplácanému dôchodku v SR za sledované obdobie mal rastúci trend, v roku 2012 dosiahol 80,30 % a v roku 2013 sa pohyboval na úrovni 87,36 %.

Bežné výdavky zariadenia v roku 2013 oproti roku 2012 vzrástli o 4,72 %. Nárast bežných výdavkov tvorili výdavky v oblasti miezd a odvodov.

Preverené bolo dodržiavanie pravidiel rozpočtového hospodárenia v zmysle ustanovenia § 19 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy, ďalej tiež práv a povinností rozpočtových organizácií v zmysle § 26 až § 28 uvedeného zákona.

V rámci plnenia povinností rozpočtových organizácií bolo preverené vykonávanie podnikateľskej činnosti a združovanie ich prostriedkov. Kontrolou hospodárenia a účtovnej evidencie bolo zistené, že kontrolovaný subjekt nemá uzatvorenú žiadnu zmluvu o združení a podnikateľskú činnosť nevykonáva.

Kontrolovaný subjekt za rok 2013 zostavil riadnu účtovnú závierku k 31.12.2013 v sústave podvojného účtovníctva, ktorá obsahovala súvahu, výkaz ziskov a strát, poznámky. Účtovná závierka tvorila jeden celok a obsahovala všeobecné náležitosti v súlade s § 17 ods. 2 zákona o účtovníctve. Vykonanou kontrolou zostavenia účtovnej závierky neboli zistené nedostatky.

Efektívnosť a účinnosť vynakladania finančných prostriedkov bola preverená na vybranej vzorke troch zmluvných vzťahov. Predmetom zmluvných vzťahov bolo maľovanie v roku 2012, maľovanie v roku 2013 a rekonštrukcia kúpeľne. Zariadenie pre seniorov nemalo uzatvorené žiadne nájomné zmluvy na prenájom svojho majetku, ani zmluvy o výpožičke. Kontrolovaný subjekt uzavrel v roku 2013 štyri darovacie zmluvy, predmetom ktorých boli finančné dary. Preverení neboli zistené nedostatky.

Kontrolou bola preverená evidencia a nakladanie s pohľadávkami, osobitne vo vzťahu ku klientom Zariadenia pre seniorov. NKÚ SR zistil, že kontrolovaný subjekt eviduje jednu pohľadávku voči klientovi, ktorý nemá príbuzných. V prípadoch, kedy klientovi nepostačuje jeho príjem na úhradu za poskytovanú sociálnu službu, bola zmluvne zabezpečená úhrada zo strany príbuzných. Z uvedeného dôvodu pri ostatných klientoch pohľadávky nevznikali. V kontrolovanom období Zariadenie pre seniorov neevidovalo iné pohľadávky voči ostatným subjektom.

Verejné obstarávanie

Zariadenie pre seniorov bolo v zmysle § 6 ods. 1 písm. d) zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o verejnom obstarávaní“) verejným obstarávateľom.

Za účelom zabezpečenia procesov verejného obstarávania vydal kontrolovaný subjekt internú smernicu, ktorá nadobudla účinnosť 02.12.2013. V predchádzajúcom období bola platná interná smernica vydaná zriaďovateľom.

Zariadenie pre seniorov zadávalo v kontrolovanom období zákazky s nízkymi hodnotami a postupovalo v zmysle ustanovenia § 102 zákona o verejnom obstarávaní, resp. po 01.07.2013 postupovalo v zmysle § 9 ods. 9 uvedeného zákona v platnom znení.

Za rok 2012 bola preverená zákazka s nízkou hodnotou týkajúca sa maliarskych prác na prízemí budovy. Za obdobie roku 2013 bolo preverené zadávanie zákaziek s nízkou hodnotou, ktorých predmetom bola rekonštrukcia kúpeľne pre imobilných klientov, maliarske práce a obstaranie vybraných druhov potravín.

Kontrolou bolo zistené, že Zariadenie pre seniorov nezverejňovalo raz štvrťročne súhrnnú správu o zákazkách s nízkou hodnotou, čím nepostupovalo v súlade s § 102 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní, podľa ktorého verejný obstarávateľ je povinný zverejniť raz štvrťročne na webovom sídle verejného obstarávateľa alebo v periodickej tlači, prípadne inou formou zverejnenia súhrnnú správu o zákazkách s nízkou hodnotou s cenami vyššími ako

1 000,00 EUR, v ktorej pre každú zákazku uvedie najmä hodnotu zákazky, predmet zákazky a identifikáciu úspešného uchádzača.

3. Miera efektívnosti a účinnosti poskytovaných služieb v zariadeniach, vrátane ich spôsobu riadenia a dosahovania výkonu, či dodržiavania vecných a časových povinností. Reálny stav v dosahovaní výkonu a spôsobu riadenia.

Zariadeniu pre seniorov bol 23.12.2010 udelený certifikát systému manažérstva kvality podľa normy STN EN ISO 9001:2009/ISO 9001:2008 v oblasti poskytovania celoročných pobytových sociálnych služieb pre fyzické osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek.

Systém manažérstva kvality bol využívaný pri plánovacej činnosti na všetkých stupňoch riadenia, pri tvorbe a používaní dokumentov a v konečnom dôsledku viedol k zlepšovaniu poskytovaných služieb.

Prieskum zistenia kvality života seniorov

Kontrola bola zameraná na zistenie kvality života seniorov. Pre zber údajov bola zvolená dotazníková forma. Išlo o štandardizovaný anonymný dotazník, pre meranie kvality života vo vyššom veku a zisťovanie sociálnych problémov.

Zo stanovenej vzorky 38 dotazníkov sa vrátilo vyplnených 27 dotazníkov, čo predstavovalo návratnosť 71,05 %. Do prieskumu sa zapojilo 23 žien a 4 muži. Priemerný vek respondentov bol 75 rokov. Najviac prijímateľov sociálnych služieb bolo ovdovených a pochádzalo z okresného mesta. Respondenti svoje odpovede v dotazníku vyznačili na hodnotiacej päťstupňovej škále.

Pre vyhodnotenie dotazníka boli stanovené štyri hypotézy (ďalej len „H“):

(H1) Predpokladáme, že seniori prežívanie svojho života v zariadení hodnotia na veľmi dobrej úrovni.

(H2) Predpokladáme, že seniori sú s úrovňou dodržiavania ľudských práv a slobôd v zariadení dostatočne spokojní.

(H3) Predpokladáme, že seniori vykazujú dostatočnú spokojnosť s prežitým vlastným životom.

(H4) Predpokladáme, že seniori vykazujú dostatočnú spokojnosť so svojím zdravím.

Na základe výsledkov testovania pre H1 môžeme vysloviť výrok, že seniori prežívanie svojho života v zariadení hodnotili na veľmi dobrej úrovni, čím sa potvrdila stanovená hypotéza. V ďalšej hypotéze seniori vykázali vysoký stupeň spokojnosti s úrovňou dodržiavania ľudských práv a slobôd v zariadení. Seniori vyhodnotili na veľmi dobrej úrovni prežitý vlastný život a spokojnosť so svojím zdravím.

Seniori vyjadrili názor, že v Zariadení pre seniorov môžu rozvíjať svoje záujmy a zároveň majú pocit istoty, bezpečia a že ich názory budú rešpektované. Podľa vyjadrenia v dotazníku je klientom umožnené opustiť zariadenie, voľne sa po ňom aj mimo neho pohybovať a vrátiť sa späť v čase, ktorý si sami určia. Dotazníkový prieskum poukázal aj na skutočnosť, že seniori nemajú možnosť výberu jedál a v zariadení sa niektorí cítia osamelo.

Celkové hodnotenie sociálnych služieb zo strany klientov bolo na veľmi dobrej úrovni.

Prieskum spokojnosti príbuzných s poskytovanou starostlivosťou rodinným príslušníkom

Preverení boli zistená úroveň spokojnosti príbuzných s poskytovanou starostlivosťou o rodinných príslušníkov umiestnených v zariadeniach sociálnych služieb. Pre zber údajov bola zvolená dotazníková forma, pričom dotazník bol anonymný. Zo stanovenej vzorky 38 dotazníkov sa vrátilo 27 dotazníkov, čo predstavuje návratnosť 71,05 %. Príbuzní postoj vyznačili v dotazníku na hodnotiacej päťstupňovej škále.

Pre vyhodnotenie dotazníka boli stanovené tri hypotézy.

(H1) Som spokojný s poskytnutými službami a pobytom pre môjho rodiča v zariadení sociálnych služieb.

(H2) Poskytované sociálne služby majú priaznivý vplyv na pohodu a spokojnosť rodiča.

(H3) Zariadenie pravidelne sprostredkováva kontakt medzi klientom a jeho rodinným príslušníkom.

Na základe výsledkov testovania môžeme potvrdiť pravdivosť všetkých troch hypotéz.

Rodinní príslušníci vyjadrili spokojnosť s poskytnutými službami a pobytom pre svojho príbuzného. Zároveň vyjadrili názor, že Zariadenie pre seniorov pravidelne sprostredkúva kontakt medzi klientom a jeho rodinným príslušníkom o. i. tým, že umožňuje voľný vstup do zariadenia a pravidelne informuje o stave klientov. Príbuzní sa podľa ich vyjadrenia v dotazníku často stretávajú so sociálnym pracovníkom a vedia na koho sa obrátiť v prípade potreby získania informácií o živote svojho príbuzného.

Celkové hodnotenie sociálnych služieb rodinnými príslušníkmi bolo na veľmi dobrej úrovni.

Miera výskytu syndrómu vyhorenia

Anonymnou, dotazníkovou formou bola zisťovaná miera výskytu burn – out syndrómu vyhorenia u vybraných zamestnancov kontrolovaného subjektu. Išlo o štandardizovaný dotazník, zisťujúci mieru vyhorenia v troch oblastiach – emocionálne vyčerpanie, depersonalizácia a v oblasti osobného neuspokojenia.

Vzorka zamestnancov bola vytvorená pomocou zámerného výberu na základe dostupnosti, kde išlo o odborných zamestnancov Zariadenia pre seniorov: sociálneho pracovníka, ergoterapeuta a fyzioterapeuta. Celkovo bolo distribuovaných a aj sa vrátili tri dotazníky, čo predstavuje 100 % návratnosť.

Respondenti v dotazníku svoj postoj vyznačili na hodnotiacej päťstupňovej škále.

Pre vyhodnotenie dotazníka boli stanovené tri hypotézy:

(H1) Predpokladáme stredný stupeň psychickej-emocionálnej vyčerpanosti v skupine sledovaných pracovníkov.

(H2) Vysoký stupeň depersonalizácie v skupine sledovaných pracovníkov.

(H3) Predpokladáme veľmi vysoký stupeň osobnej nespokojnosti v skupine sledovaných pracovníkov.

Po spracovaní, vyhodnotení údajov je interpretácia výsledkov nasledovná.

V oblasti psychickej-emocionálnej vyčerpanosti sa vykazuje veľmi nízky stupeň vyhorenia, hypotéza sa nám v tejto časti nepotvrdila. V oblasti depersonalizácie sa vykázal veľmi nízky stupeň vyhorenia a teda ani tu naša hypotéza nebola potvrdená. Vykázaný bol tiež veľmi nízky stupeň osobnej nespokojnosti a z tohto dôvodu sa ani tretia hypotéza nepotvrdila.

Celkovo môžeme konštatovať, že miera výskytu syndrómu vyhorenia v nami sledovanej skupine odborných zamestnancov je na veľmi nízkej úrovni.

Anonymnou dotazníkovou formou boli analyzované pracovné činnosti odborných zamestnancov zariadenia, a to: sociálneho pracovníka, ergoterapeuta a fyzioterapeuta.

Pri dotazníku **sociálneho pracovníka** boli vyslovené a skúmané tri hypotézy a to:

(H1) Predpokladáme vysoký stupeň vykonávania administratívnych činností v skupine sledovaných pracovníkov.

(H2) Predpokladáme nízky stupeň vykonávania individuálnej práce v skupine sledovaných pracovníkov.

(H3) Predpokladáme stredný stupeň vykonávania pomoci pri seba obslužných činnostiach klienta v skupine sledovaných pracovníkov.

Po spracovaní a vyhodnotení údajov z dotazníka môžeme konštatovať, že H1 bola potvrdená, nakoľko bol preukázaný vysoký stupeň vykonávania administratívnych činností. Vykázaný bol nízky stupeň vykonávania individuálnej práce, z čoho vyplýva že H2 bola potvrdená. Preukázaný bol tiež nízky stupeň vykonávania pomoci pri seba obslužných činnostiach, H3 nebola v tomto prípade potvrdená. Uvedená hypotéza sa nepotvrdila aj z toho dôvodu, že v kontrolovanom období funkciu sociálneho pracovníka vykonával riaditeľ Zariadenia pre seniorov. Tým sa kontrolovaný subjekt snažil využiť svoje personálne kapacity.

Ďalej boli analyzované pracovné činnosti **ergoterapeuta**, kde boli nami vyslovené tri hypotézy a to:

(H1) Predpokladáme nízky stupeň vykonávania individuálnej práce v skupine sledovaných pracovníkov.

(H2) Predpokladáme vysoký stupeň vykonávania administratívnych činností v skupine sledovaných pracovníkov.

(H3) predpokladáme stredný stupeň pomoci pri seba obslužných činnostiach klienta v skupine sledovaných pracovníkov.

Po spracovaní a vyhodnotení údajov z dotazníkov možno konštatovať, že hypotézy neboli potvrdené.

Pri analýze pracovných činností **fyzioterapeuta** zariadenia boli nami vyslovené dve hypotézy a to:

(H1) Predpokladáme nízky stupeň vykonávania individuálnej práce v skupine sledovaných pracovníkov.

(H2) Predpokladáme stredný stupeň vykonávania pomoci pri seba obslužných činnostiach klienta v skupine sledovaných pracovníkov.

Po vyhodnotení údajov z dotazníka sme zistili, že obe naše hypotézy neboli potvrdené. Vykázaný bol stredný stupeň vykonávania individuálnej práce v skupine a nízky stupeň vykonávania pomoci pri seba obslužných činnostiach.

Pre posúdenie **úrovne hospodárnosti kontrolovaného** subjektu bola vyslovená hypotéza, že Zariadenie sociálnych služieb hospodári na primeranej úrovni. Na základe vyplneného dotazníka a osobných konzultácií so štatutárnym zástupcom kontrolovaného subjektu môžeme konštatovať, že hypotéza bola potvrdená a kontrolovaný subjekt vykazuje priemernú úroveň hospodárenia.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Na základe vyplneného dotazníka a predložených písomných dokladov boli vyhodnotené administratívne podmienky kvality poskytovaných služieb. Podľa vyslovenej hypotézy sme predpokladali dosahovanie veľmi dobrej úrovne dodržiavania administratívnych podmienok kvality poskytovaných služieb.

Pre oblasť administratívnych podmienok kvality poskytovaných služieb môžeme konštatovať, že naša hypotéza bola potvrdená. Zariadenie pre seniorov bolo na hraničnej úrovni veľmi dobrého dodržiavania administratívnych podmienok kvality poskytovaných služieb.

Celkové vyhodnotenie podmienok kvality poskytovaných sociálnych služieb kontrolovaného subjektu bolo v hraničnom pásme dobrej a veľmi dobrej úrovne. Vzhľadom na vyplnené dotazníky a vykonanú kontrolu NKÚ SR, možno vyhodnotiť plnenie podmienok kvality v Zariadení pre seniorov na veľmi dobrej úrovni.

Na základe preverenia predloženej dokumentácie, zisťovania spokojnosti klientov a ich rodinných príslušníkov bolo možné poskytovanie sociálnych služieb v Zariadení pre seniorov v kontrolovanom období vyhodnotiť ako účinné.

Protokol o výsledku kontroly vypracovali dňa: 10.11.2014

Igor Puobiš
vedúci kontrolnej skupiny

Ing. Gabriela Karabčíková
členka kontrolnej skupiny

S obsahom protokolu o výsledku kontroly bol oboznámený dňa: 10.11.2014

Mgr. Martin Cifra
riaditeľ